

februari 2024

Agenda

Zondagmiddag 4 februari. Amfibieën en reptielen

Van 13:00 tot 15:00 uur staat **de kraam van IVN-KNNV Assen** weer bij het Duurzaamheidscentrum in Assen.

Deze keer organiseert de **'Werkgroep amfibieën en reptielen'** de activiteiten bij de kraam. Je kunt kennismaken met leden van de werkgroep. Zij vertellen wat er door het jaar heen georganiseerd worden en hoe je daaraan mee kunt doen. Zo kun je in het vroege voorjaar helpen bij het overzetten van kikkers en padden tijdens de paddentrek. De dieren trekken dan van hun winterverblijf naar het water om zich voort te planten en hebben grote kans aangereden te worden.

Zaterdag 10 februari. Winterzwammenwandeling op Het Grootte Zand

Veel mensen denken bij paddenstoelen vooral aan de herfst. Maar ook in de winter zijn allerlei zwammen te zien. Sommige soorten verschijnen pas in de winter, andere soorten zijn er het hele jaar maar vallen dan niet zo op door al het groen.

Gidsen van de Paddenstoelenwerkgroep van natuurorganisatie IVN-KNNV Assen laten u op

zaterdagmiddag 10 februari tijdens een winterzwammenwandeling graag kennismaken met een aantal van deze 'eigenwijze' soorten.

De wandeling vindt plaats in Natuurgebied Het Grootte Zand bij Hooghalen en begint om 13 uur. Het startpunt is de paarse wandelroute aan de overkant van de weg bij de parkeerplaats van Herinneringscentrum Kamp Westerbork. De wandeling

duurt ongeveer twee uur. Deelname is gratis voor leden van IVN en KNNV; niet-leden betalen € 5,- (contant/pin). Opgave via activiteiten@ivnassen.nl

Agenda: Winterzwammenwandeling

Datum: Zaterdag 10 februari van 13.00 uur tot 15.00 uur

Startpunt: Paarse wandelroute aan de overkant van de weg bij de parkeerplaats van Herinneringscentrum Kamp Westerbork

Aanmelden: activiteiten@ivnassen.nl

Kosten: Gratis voor leden IVN-KNNV en € 5,00 voor niet-leden (contant/pin)

Zaterdag 24 februari. Lezing wormen

Dat voor het telen van gezonde groenten en vruchten een gezonde bodem nodig is, is bij ieder wel bekend. Hoe de bodem te gezond maken en gezond te houden is wel een dingetje. Een van de dingen die daarbij kan helpen is het hebben van een bodemleven waar bacteriën, schimmels en wormen een onderdeel van zijn. Wormen zorgen voor lucht in de bodem zodat de wortels van de planten goed kunnen groeien en daardoor meer en beter voeding kunnen opnemen. Ook compost verhoogt de bodemvruchtbaarheid. Door compost bij jonge planten te strooien geef je deze een boost en droogt de grond minder snel uit. Je kunt eenvoudig van de plantenresten uit de

groentetuin je eigen compost maken.

Frank Wasse van Wormenkwekerij Wasse uit Beilen komt vertellen over het kweken van (compost)wormen, het maken van een goede compost en wat voor biologische bodemverbeteringsmiddelen er zijn. De wormen die hij op zijn bedrijf verkoopt zijn biologisch gekweekt en daarom geschikt voor de biologische groente- en siertuin. Ook heeft Frank voorbeelden hoe je zelf een wormentoren, of een wormenhotel maakt.

De lezing vindt plaats op:

Datum: Zaterdag 24 februari
Tijd: 13.30 – 15.00 uur
Entree: 2,50 euro
Plaats: De Componist, Paganinilaan 15 te Assen

Wil je wormen kopen dan kan Frank deze meenemen. Laat via de mail activiteitencommissie@atvoranjebond.nl even weten hoeveel je wilt kopen. Ze kosten 1 pond voor €10,-

---

Dinsdag 12 maart. Minicursus “Adders op het Hijkerveld”

Ooit een adder gezien? De adder is de enige gifslang van Nederland, die vooral in Drenthe te vinden is. Dick van Dorp is adderexpert en als vrijwilliger bij Het Drentse Landschap al jaren actief om adders te onderzoeken op het Hijkerveld. Op uitnodiging van natuurorganisatie IVN-KNNV Assen geeft hij een minicursus over adders, bestaande uit een lezing en excursie. De lezing is op dinsdagavond 12 maart om 19.30 uur in het Duurzaamheidscentrum in het Asserbos. Tijdens zijn lezing vertelt hij, met mooie foto's, over zijn werkzaamheden op het Hijkerveld en wat je daar zoal kan tegenkomen. Hij legt uit hoe het monitoren van reptielen en amfibieën (de herpetofauna) in dit gebied werkt, met speciale aandacht voor het adderonderzoek. Aansluitend kunnen de deelnemers op zaterdagochtend 16 maart mee op reptielenexcursie op het Hijkerveld. Tijdens de rondleiding laat Dick van Dorp sporen zien uit de geschiedenis van het gebied en wat er verder groeit en leeft. En....met een beetje geluk zien we ook adders.

Deelname aan de minicursus is gratis voor leden van IVN, KNNV en Het Drentse Landschap. Niet-leden betalen €7,50 (contant of via pin). Aanmelden via activiteiten@ivnassen.nl

Agenda: Minicursus adders op het Hijkerveld
Datum lezing: Dinsdag 12 maart om 19.30 uur
Locatie lezing: Duurzaamheidscentrum, Bosrand 2, 9401 SL Assen
Datum excursie: Zaterdag 16 maart om 10.00 uur
Locatie excursie: Schaapskooi 't Hijkerveld, Hijkerweg 14, 9414 AH Hooghalen
(parkeerplaats op 300 meter)
Aanmelden: activiteiten@ivnassen.nl
Kosten: Gratis voor leden IVN, KNNV en Het Drentse Landschap en € 7,50 voor niet-leden (contant of via pin)

Zaterdag 16 maart. Start nieuw seizoen onderhoud DCA-tuin

Zaterdag 16 maart starten we met het nieuwe seizoen van het onderhoud van de DCA-tuin. Zoals wellicht bekend verzamelen om 9.30 uur in het restaurant van het Duurzaamheidscentrum, waar een uitleg is over de werkzaamheden. De koffie, thee en een plak koek is gratis. We werken van 10.00-12.00 uur in de tuin.

We kunnen nog wel wat hulp gebruiken. Heb je nog 1 x in de 2 weken een paar uurtjes over en vind je het leuk om in de tuin te werken dan ben je welkom.

Kun je slechts een enkele keer helpen is dat ook prima, er is altijd werk te doen. Tuingereedschap en andere materialen zijn aanwezig. Let wel, je kan vies worden, trek dus passende kleding en schoenen aan.

De locatie is Bosrand 2 te Assen. Ik zie je graag zaterdag de 16^e maart of op een andere tuinwerkdag. Heb je vragen dan kun je me mailen via geke.kooistra@hotmail.com.

Met vriendelijke groet,
Geke Kooistra

Uitnodiging voor Jaarvergaderingen IVN en KNNV op 26 maart

De besturen van IVN en KNNV nodigen leden en donateurs u uit voor de Jaarvergadering op **dinsdag 26 maart 2023 om 19.30 uur** in het Duurzaamheidscentrum Assen. Medio maart ontvangt u per mail de stukken voor deze vergadering.

Vanaf ca. **20.30 uur** verzorgt Diliaana Welink een lezing over 'Insectensporen'.

Bij diersporen denken de meeste mensen aan drollen en pootafdrukken van zoogdieren en vogels. Insecten laten ook sporen achter. De variatie in hun sporen is enorm, net als hun schoonheid. Bovendien zijn ze altijd en overal te vinden. De sporen vertellen mooie verhalen over de boeiende leefwijze van de makers.

Eikel met gat (foto: Aaldrik Pot)

Uitnodiging voor nieuwe leden van IVN en KNNV Assen

Zaterdag 2 maart van 10.00 - 12.00 uur

in de **Bosrandzaal** van het Duurzaamheidscentrum, Bosrand 2, in Assen
(het gebouw tegenover het restaurant).

De gezamenlijke besturen van KNNV en IVN Assen nodigen alle leden uit die in 2023 of begin 2024 lid zijn geworden voor een bijeenkomst op zaterdagochtend 2 maart.

In de bijeenkomst wordt u o.a. geïnformeerd over de activiteiten die we gaan organiseren de komende periode. U maakt tevens kennis met het bestuur.

Veel van onze leden zijn actief op gebieden die hun interesse hebben, zoals vogels, paddenstoelen, planten, insecten e.d. We noemen het voor het gemak werkgroepen. Deze werk-groepen gaan zich aan u presenteren, zodat u kunt ontdekken wat er zoal is te beleven en waar u aan mee kunt doen.

Uiteraard horen we ook graag waarin u geïnteresseerd bent, zodat we daar onze activiteiten goed op kunnen afstemmen!

Aan het eind van de ochtend maken we met elkaar een wandeling over het terrein rond het Duurzaamheidscentrum.

We hopen u te ontmoeten op zaterdag 2 maart.

De koffie en thee met wat lekkers staat voor u klaar!

We vernemen graag uiterlijk 24 febr. of u komt.

U kunt zich opgeven bij Herman Spoelstra via:

secretaris@ivnassen.nl

U komt toch ook?!

Meer winterbloemen dan ooit.

Op 30 december j.l. heeft de plantenwerkgroep de jaarlijkse Eindejaars Plantenjacht georganiseerd. Dit is een landelijk project van Floron waar we rond oud en nieuw zoeken naar al / nog bloeiende plantensoorten.

Dit jaar vonden we maar liefst 28 soorten. Dit is ongeveer 2x zoveel dan we in vorige jaren vonden. Naast de "usual suspects" als straatgras, vogelmuur, madeliefje enz. vonden we dit jaar ook enkele onverwachte bloeiende planten als de witte honingklaver en dotterbloemen, alsook een lidrus met fertiele sporenkegel.

Dat we zoveel soorten vonden had enerzijds te maken met het zachte weer in december. Maar er was nog een reden: er deden dit jaar veel meer mensen (18 personen) mee dan anders. Daardoor konden we we twee groepen vormen, de ene keek rond in een industrie gebied bij de Gamma de ander in een woonwijk ook bij de Gamma. Hoe meer ogen, hoe meer gezien, zullen we maar zeggen.

Al met al een gezellige en succesvolle plantenjacht!

Dick Vuijk

Lezing over raven 15 januari 2024

De raaf is een bijzondere en mysterieuze vogel.

Sommige mensen associëren de raaf met dood en verderf en anderen verbinden de vogel juist met geluk en voorspoed. Maandagavond 15 januari vertelde Hans de Vos Burchart, voorzitter van de landelijke Ravenwerkgroep Nederland, over het leven van de raaf, hoe de vogel is verdwenen uit Nederland en hoe de herintroductie verlopen is.

Wat zijn kenmerken en eigenschappen van raven, hoe herken je ze en waar leven ze?

Raven blijken hele slimme vogels te zijn, die puzzels op het niveau van een vierjarige kunnen oplossen.

Met een spanwijdte van 120 centimeter is een raaf zeker zo groot als een buizerd. Hij kan ook minstens 100 verschillende geluiden maken, waaronder imitaties.

De lezing was volgeboekt en met 60 aanwezigen was de zaal in het Duurzaamheidscentrum goed gevuld.

En verder.....

Laatst oogstte ik - **Marian Blom** - boerenkool uit onze eigen groentetuin. In de keuken aangekomen doe ik de boerenkool in een emmer en begin het te wassen. Ik zie ineens een andere kleur, beetje geel.

Het blijkt een citroenvlinder te zijn die aan een van de koolbladeren de winter denkt te kunnen doorkomen. Gelukkig heeft de vlinder geen merkbare ongelukken overgehouden aan de wasbeurt. Ik heb hem in de koude kas gezet. En daar heeft hij inmiddels - gelukkig - een nieuwe overwinteringsplek gevonden.

Peelo in het groen december.

De laatste maand van het jaar was onstuimig in het begin van de maand was het koud met wat winterse buien met sneeuw en daarna veel regen. Door de vele regen werd het overal nat zelfs zo nat dat je op sommige plaatsen niet meer kon lopen in de wijk.

Tijdens ons laatste rondje door de wijk was het soms glibberen om goed te kunnen kijken bij de winter paddenstoelen die nog in geruime mate aanwezig waren met diverse soorten. Door het toch wel warme weer waren er niet alleen winter paddenstoelen te zien maar nog diverse najaar paddenstoelen. We vonden vele soorten op diverse plaatsen in de wijk. Het blijkt wel weer dat je met veel ogen een heleboel leuke dingen in groeien in de wijk Peelo ziet.

Zelf vond ik voor de plantenjacht nog vele bloeiende planten een 15-tal soorten in verschillende maten in Peelo. Dieren als insecten waren door de vele regen nauwelijks te zien, af en toe een slak die het hoger en droger opzocht als het warm was. Wel zag ik nog na de eerste sneeuwbuï een egel lopen door de sneeuw, opzoek naar een warm slaap plekje.

Broze russula

Roodgerande houtzwam

Op 30 december zijn we op planten jacht geweest met het IVN Assen, we hebben planten gezocht rond de Gamma, vooral industriegebied Marsdijk. We vonden daar een 25 soorten planten, wat een zeer hoog aantal is, die nog in de winter bloeiden. We waren ook met een grote groep mensen, ongeveer 25 personen, met verschillende achtergronden en specialisaties. Zo waren er een aantal mensen die zeer veel van planten afwist maar ook van zoogdieren zoals de otter, mieren, mossen, mineer motten en ecologen. Maar ook veel mensen die meezochten om te zien wat er nog bloeide. Er was dus veel specialisatie in de groepen en vele ogen die naar de planten konden kijken en dus ook vonden.

Gelderse roos

Zomereik

Kluwenhoornbloem

Het was een gezellig uurtje met al deze mensen.
Voor iedereen de beste wensen en vele mooie waarnemingen in de natuur voor 2024.
Groeten **Johan Scheeres**.

EINDE NIEUWSBRIEF

Kopij voor de volgende Nieuwsbrief vóór 26 februari 2024 sturen naar:

nieuwsbriefivn-knnv@ivnassen.nl

KNNV afd. Assen
Secr. Henk Blouw
secr_assen@assen.knnv.nl

IVN Assen
Secr. Herman Spoelstra
secretaris@ivnassen.nl

redactie
Theo de Grijs